

[Ole M. Nielsen]

muligheder for at bidrage effektivt til opretholdelse af fred, sikkerhed og samarbejde.

Folketinget bør derfor opfordre regeringen til sammen med ligesindede lande at arbejde for effektiv kontrol med den internationale våbenhandel bl.a. ved nu at få etableret et internationalt våbenregister i FN-regi. Det bør i denne forbindelse undersøges, om et sådant våbenregister kan finansieres helt eller delvis ved en afgift for officielle våbenhandlere, således som FN's generalsekretær har foreslået.

Borgerkrigen i det tidligere Jugoslavien er en forfærdende illustration af, hvad der kan ske, når skrupelløse våbenhandlere har frit spil, fordi der endnu hersker internationalt anarki på dette område. Også den voldsomme tilførsel af våben m.v. til f.eks. Irak i årene forud for Golfkrigen illustrerer med al ønskelig tydelighed nødvendigheden af at få kontrol med den internationale våbenhandel. Det er en af de store udfordringer, vi står over for, så også her er der en vigtig sag, regeringen må følge op i og uden for FN.

Til sidst i denne forbindelse vil jeg omtale den forfærdelige nød, der plager store dele af Afrika, og som har skabt behov for nødhjælp af hidtil usete dimensioner. Endnu en gang må vi konstatere, at bl.a. FN var for sent ude i f.eks. Somalia, og at mangelen på et effektivt nødhjælpsberedskab har kostet forfærdelige lidelser blandt sagesløse mennesker. Situationen i lande som Somalia, Sudan og Mozambique er en klar illustration af, hvor langt der endnu er mellem den barske virkelighed i Afrika og FN-systemets formåen, når det virkelig gælder. Det understreger så blot det påtrængende behov for en gennemgribende reorganisering og effektivisering af den del af FN-systemet, som har ansvaret på dette område.

Desværre tyder den seneste udvikling i Somalia og personstridighederne inden for FN-systemet i den forbindelse på, at der er lang vej igen, før FN kan leve op til forventningerne om hurtig, effektiv og kompetent indsats for at redde mennesker i nød.

Også her kan der være grund til at fremhæve en række relevante forslag i det nordiske FN-projekt og hos de to tidligere omtalte FN-topfolk, og så kan der være grund til at understrege behovet for et fornuftigt samarbejde mellem FN og de private og oftest langt mere effektive nødhjælpsorganisationer. Fra Kristeligt Folke-

partis side skal der i den forbindelse lyde en kraftig opfordring til, at udenrigsministeren sammen med Folketingets partier nu finder frem til en langsigtet og holdbar plan for fordeling af Danmarks bistandsmidler på egentlig udviklingsbistand og på katastrofebistand. Ingen kan være tjent med de tilbagevendende stridigheder på dette område. Ligesom det var tilfældet med landevalgsproblematikken, bør vi i Udenrigsudvalget kunne forhandle os til rette om en fornuftig beretning på det område.

Så lidt om liberalisering af den internationale handel. En af de store udfordringer, verden står over for efter afslutningen af den kolde krig, er integreringen af de tidligere kommunistiske lande i den internationale markedsøkonomi, men denne proces må også omfatte udviklingslandene. Målet må være en så fri verdenshandel som muligt. Det er just det, de igangværende GATT-forhandlinger drejer sig om. For både de nye demokratier i Øst og for udviklingslandene gælder det, at det er fri handel, der skal hjælpe dem, med de måske i første omgang negative konsekvenser for det danske samfund, det kan have. Det er fri handel mere end udviklingsbistand, der skal hjælpe dem ind i en sund økonomisk og social udvikling. Det kan ikke slås fast for ofte, at udviklingsbistanden kun bør være hjælp til selvhjælp.

Debatten i dag bør derfor også være en kraftig opfordring til regeringen til at arbejde for en snarlig afslutning af de langtrukne GATT-forhandlinger. Der er ingen tvivl om, at den manglende løsning af de udestående problemer har stærkt negative konsekvenser for den internationale økonomi. Det gælder både industrilande og udviklingslande. Realiteten er, at det udelukkende er uoverensstemmelse mellem EF-landene og USA, der hindrer en løsning. Det skader ikke kun os selv, men også de fleste andre lande i verden. Det er en helt uholdbar situation. Derfor er tiden inde til i det mindste at finde et kompromis mellem EF-landene og USA.

EF må gå foran, når det gælder om at skabe nye muligheder for økonomisk fremgang i de østeuropæiske lande. Forventningerne til EF er store, og det er i vor egen langsigtede interesse at få udlignet de store forskelle i økonomisk udvikling mellem Øst- og Vesteuropa så hurtigt som muligt, på samme måde som EF